

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **O. Č.**, zast. Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2018, čj. 5 A 185/2017-26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobou podanou u městského soudu dne 31. 10. 2017 se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem. Navrhl, aby městský soud určil, že kontrola, kterou Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravních agend, zahájil vůči žalobci dne 24. 10. 2017 v 14:56 hod. (na adrese Hybernská 42, Praha 1) a ukončil posledním kontrolním úkonem dne 27. 10. 2017 (protokoly o kontrole ze dne 27. 10. 2017, č. C/20171024/1/Fk, a č. T/20171024/1/Fk), a kterou při výkonu státního odborného dozoru v silniční dopravě formálně provedl Mgr. L. F., byla nezákonná. K účasti na kontrole byla přizvána také pověřená osoba, zaměstnankyně hl. m. Prahy.

[2] Městský soud s odkazem na svůj předcházející rozsudek ze dne 26. 2. 2018, sp. zn. 11 A 169/2017, ve spojení s rozsudkem NSS ze dne 22. 5. 2018, čj. 8 As 35/2018-51, konstatoval, že tvrzený zásah není nezákonný a žalobu zamítl. K tomu uvedl, že použití

institutu přizvané osoby bylo nezbytné pro zjištění objektivního skutkového stavu věci. Pověření přizvaných osob k provádění kontrolních jízd rovněž bylo v souladu se zákonem.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti zopakoval a rozvedl tvrzení a právní argumentaci obsažené v žalobě.

[4] Stěžovatel zejména zdůraznil, že podstatou jeho právní argumentace je, že kontrolu zahájila přizvaná osoba (tj. kontrolní nákup vykonala přizvaná osoba, kterou kontrolní orgán předem úkoloval), tedy někdo, kdo k tomu není zmocněn zákonem. Podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), totiž může kontrolu provést pouze kontrolní orgán a nikoliv přizvaná osoba, která se může účastnit části kontroly (§ 6 kontrolního řádu). Navíc se přizvaná osoba neprokázala žádným zákonným způsobem. Neměla ani pověření ke konkrétní kontrole. Městský soud proto pochybil, pokud konstatoval, že z protokolů plyne, že vlastní kontrola byla provedena za přítomnosti hlídky Policie ČR a pracovníků žalovaného a dále, že přizvaná osoba byla výslovně pověřena ke kontrolním činnostem prováděným při kontrole (provedení kontrolní jízdy). Tyto závěry nemají oporu v obsahu správního spisu. Městský soud nečinil rozdílu mezi kontrolním úkonem a činností přizvané osoby. Přizvané osoby nemohou samostatně vykonávat kontrolní úkony. Takové úkony je oprávněn vykonávat pouze kontrolující, který svou pravomoc nemůže převádět na přizvané osoby. V projednávané věci ovšem přizvaná osoba nejenže provedla kontrolní nákup ve smyslu § 8 písm. b) kontrolního řádu, ale také v průběhu kontrolního úkonu zjišťovala, zda vozidlo stěžovatele splňuje podmínky nutné k označování a vybavení vozidel taxislužby; tyto úkony přizvaná osoba provádět nemohla.

[5] Stěžovatel navrhl, aby NSS rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Poukázal na to, že stěžovatel v kasační stížnosti opakuje totéž, co uvedl již v žalobě. Žalovaný má za to, že kontrola byla provedena v souladu se zákonem a k žádnému zásahu do práv stěžovatele nemohlo dojít, což podrobněji rozvedl se závěrem, že stěžovatelova argumentace je účelová.

[7] Stěžovatel se kasační stížností podanou v zákonem stanovené dvoutýdenní lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhá přezkoumání rozsudku městského soudu, který vzešel z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost splňuje veškeré náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] NSS přezkoumal napadený rozsudek městského soudu vázán rozsahem a důvody, které uplatňoval stěžovatel v kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] NSS předesílá, že již rozhodoval ve skutkově obdobných případech, v nichž tentýž advokát, jako je nynější zástupce stěžovatele, za jiné stěžovatele podal obdobné kasační stížnosti. V rozsudku ze dne 22. 5. 2018, čj. 8 As 35/2018-52, NSS potvrdil závěry městského soudu ohledně možnosti přizvané osoby provádět kontrolní jízdu bez účasti kontrolujícího a k týmž závěrům se NSS přiklonil také v rozsudku ze dne 18. 7. 2018, čj.

pokračování

10 As 162/2018-30. NSS nemá důvod se od závěrů vyslovených v uvedených rozsudcích odchýlit ani v nyní projednávané věci.

[10] NSS ve shodě s výše označenými rozsudky konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti v zásadě pouze opakuje argumentaci, kterou předestřel již v žalobě, a bez další přidané hodnoty jen polemizuje se závěry městského soudu.

[11] NSS se ztotožňuje s rozsudkem městského soudu, který také odkázal na přiléhavou judikaturu (zejména již zmiňovaný rozsudek NSS ze dne 22. 5. 2018, čj. 8 As 35/2018-52), a na jeho závěry v podrobnostech odkazuje.

[12] Z obsahu správního spisu vyplývá, že kontrola byla zahájena dne 24. 10. 2017 v 14:56 hod. na adrese Hybernská 42, Praha 1, a to prvním z úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě (viz protokoly o kontrole č. C/20171024/1/Fk, a č. T/20171024/1/Fk). Nástup cestující na Hybernské ulici a jí provedený kontrolní nákup [§ 8 písm. b) kontrolního řádu] tedy byl prvním z kontrolních úkonů ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu. Z kontrolní jízdy přizvaná osoba pořídila záznam, ve kterém uvedla čas a místo nástupu a výstupu, popsala trasu, identifikovala vozidlo, uvedla údaje o jeho vybavení, placení jízdného a vydávání dokladu o zaplacení přepravy. Kontrolující osoba pak pokračovala v dalších úkonech kontroly bezprostředně po vystoupení přizvané osoby z vozidla.

[13] S ohledem na neustálou stereotypnost kasačních námitek, které stěžovatel uplatňuje ve věcech projednávaných NSS, které se týkají téže problematiky, nezbývá NSS než v této věci zopakovat závěry uvedené ve svém předchozím rozsudku ze dne 18. 7. 2018, čj. 10 As 162/2018-30.

[14] Z kontrolního řádu je dle názoru NSS jednoznačně zřejmé, že umožňuje, aby ke kontrole byly přizvány fyzické osoby, prostřednictvím nichž lze opatřit podklady již před zahájením kontroly. Dle § 3 odst. 1 kontrolního řádu totiž [*k*]*ontrolní orgán může provádět* před *zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.* Dle odst. 2 téhož ustanovení pak platí, že pokud navazuje *na tyto úkony kontrola, mohou sloužit skutečnosti takto získané jako* podklad pro kontrolní zjištění (zvýraznění doplněno). Kontrolní řád pak v § 6 umožňuje kontrolnímu orgánu přizvat k účasti na kontrole v zájmu dosažení jejího účelu fyzickou osobu, které vystaví pověření a poučí ji o jejích právech a povinnostech při účasti na kontrole. Dle § 6 odst. 3 se *práva a povinnosti kontrolované osoby a povinné osoby vůči přizvané osobě* [...] *řídí přiměřeně ustanoveními tohoto zákona o právech a povinnostech kontrolované osoby a povinné osoby vůči kontrolujícímu*.

[15] NSS souhlasí se stěžovatelem, že kontrolu může provádět pouze kontrolní orgán. Kontrolní řád však výslovně umožňuje využít přizvanou osobu k jednotlivému kontrolnímu úkonu (k účasti na kontrole), tj. nikoli k jejímu celkovému provedení. Přitom stanoví, že se tak může stát za podmínky, že k tomu dochází v zájmu dosažení účelu kontroly (§ 6 odst. 1 kontrolního řádu). Pokud by se přizvané osoby mohly kontroly účastnit pouze v přítomnosti kontrolující osoby, tento zákonný institut by byl

nepřípustně zúžen jen na použití znalců, tlumočníků atd. Přizvané osoby by bez účasti kontrolní osoby nemohly provádět třebas kontrolní nákupy, což je jedna ze stěžejních funkcí, pro které tento institut zákonodárce vložil do kontrolního řádu.

[16] Kontrolní orgány samozřejmě nemohou k různým kontrolám přibírat osoby dle jejich libosti. Takové jednání by naráželo na zásadu, dle níž správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena (§ 2 odst. 2 správního řádu). Rozhodnutí, zda a jaké osoby, k jakým úkonům v rámci kontrolní činnosti, budou ke kontrole přizvány, závisí tedy na správním uvážení kontrolního orgánu. Nepominutelným požadavkem tedy je, aby účast přizvané osoby byla potřebná k dosažení účelu kontroly. V posuzované kauze šlo hlavně o to, aby prvotní úkony kontroly nebyly prozrazeny [viz např. Jemelka, L. - Vetešník, P. - Libosvár, O. *Zákon o kontrole. Komentář.* 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, komentář k § 6 a k § 8 písm. b)], jinak by kontrola postrádala smysl (bylo by ohroženo zjištění skutečného stavu věci ve smyslu § 3 správního řádu). Přepravce by neměl vědět, že probíhá kontrolní jízda. Proto zde byla legitimní potřeba, aby tyto úkony prováděly osoby, které kontrolovaný nemohl znát z vlastní činnosti, tzn. přizvané osoby (§ 6 kontrolního řádu), nikoliv jemu potenciálně známé osoby kontrolující (§ 4 kontrolního řádu).

[17] Pro tento závěr svědčí i ustálená judikatura, která činnost přizvaných osob, jež prováděly kontrolní jízdy, bez výhrady akceptovala (srov. např. rozsudky ze dne 2. 11. 2005, čj. 2 Afs 104/2005-81, č. 1083/2007 Sb. NSS; ze dne 28. 2. 2008, čj. 9 As 31/2007-87; ze dne 13. 9. 2016, čj. 6 As 159/2016-40; ze dne 26. 10. 2016, čj. 1 As 254/2016-39 a ze dne 14. 6. 2017, čj. 5 As 305/2016-22, poslední tři ve věci *EURO TAXI HATĚ*). Byť to bylo ve vztahu k jiné zákonné úpravě, lze tento logický závěr aplikovat také ve vztahu ke kontrolnímu řádu z roku 2012. NSS ovšem v této souvislosti podotýká, že přizvané osoby nemohou – podobně jako úřední osoby – postrádat záruku nepodjatosti [§ 10 odst. 1 písm. b) kontrolního řádu; srov. též rozsudek ze dne 11. 8. 2010, čj. 2 As 60/2010-113, bod 25] a nemohou být nevěrohodné (již cit. rozsudek č. 1083/2007 Sb. NSS). V tomto směru ovšem stěžovatel nic nenamítal.

[18] Mylné jsou rovněž námitky stěžovatele ohledně údajných nedostatků pověření přizvané osoby. Kontrolní řád vyžaduje písemnou formu pověření k jednotlivé kontrole [§ 4 odst. 3 písm. a)], avšak ve vztahu k osobě, která provádí samotnou kontrolu, nikoliv ve vztahu k přizvané osobě. Dle NSS musí mít i pověření přizvané osoby písemnou formu. Avšak nelze požadovat, aby každé takové pověření přizvané osoby bylo vyhotoveno pro konkrétní kontrolu, která se koná jen na určitém místě v určitý čas a míří na konkrétní osobu kontrolovaného a jeho vozidlo. Takto exaktně ostatně ani nelze předvídat parametry plánované kontroly na úseku silniční dopravy, a to zejména, jde-li o kontrolu řidičů, kteří nabízejí a provozují dopravu přes mobilní aplikace typu UBER.

[19] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu